

**SEKTOROWY
PROGRAM
OPERACYJNY**
Restrukturyzacja i modernizacja
sektora żywnościowego
oraz rozwój obszarów wiejskich,
2004 - 2006

Urząd Marszałkowski Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Departament Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa

Biuletyn Informacyjny Rolnictwo i Obszary Wiejskie Warmii i Mazur

Nr 6/2008

Opracowała: dr inż. Joanna Karwowska

10-562 Olsztyn ul. Emilii Plater 1,
tel. (089) 5219250, fax (089) 5219259, e-mail: dow@warmia.mazury.pl
www.sporol.warmia.mazury.pl

SPIS TREŚCI

I.	SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH	
1.	Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia.....	4
2.	Bezrobotni mieszkańcy wsi.....	6
II.	FUNDUSZE STRUKTURALNE 2004-2006	
1.	SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006	
a.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.06.2008 rok – działania wdrażane przez ARiMR.....	6
b.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.06.2008 rok – działania wdrażane przez Urząd Marszałkowski.....	7
2.	SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb”	
a.	wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.06.2008rok.....	7
III.	PLAN ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH	
1.	Wykaz działań w ramach PROW za rok 2005/2006wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 30.06.2008r.....	8
2.	Wykaz działań w ramach PROW na lata 2007-2013 –wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 30.06.2008r.....	9
3.	Realizacja płatności bezpośrednich do gruntów rolnych.....	9
IV.	AKTUALNOŚCI	
1.	PROW na lata 2007-2013.....	10
2.	Kwoty mleczne.....	10
3.	Działalność rolnicza i pozarolnicza na wsi.....	10
4.	Dodatkowa działalność gospodarcza.....	11
5.	Różnicowanie działalności.....	11
6.	Rejestracja miodu pitnego.....	12
7.	Kryzys na rynku mleka.....	12
8.	Kwalifikowany materiał siewny.....	12
9.	Zmiany w KRUS.....	13
10.	Ułatwianie startu młodym rolnikom.....	13
11.	Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej.....	14
12.	Realizacja płatności obszarowych i płatności cukrowej za 2007 rok.....	15
13.	Rozdysponowanie nieruchomości.....	15
14.	Ceny gruntów rosną wolniej.....	15
15.	Ubezpieczenie upraw.....	16
16.	Dodatkowe kwoty mleczne.....	16
17.	Premia dla młodych rolników.....	17
18.	Startują renty strukturalne.....	18
19.	Ziemia ciągle w górę.....	18
20.	Dopłaty do owoców miękkich.....	18
21.	Susza.....	19

V. INFORMACJE Z DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ROLNICTWA

1. XXXVIII Światowy Kongres Rolnictwa.....	19
2. Polska Wieś 2008.....	19
3. Dni Pola.....	20
4. Godni Naśladowania.....	20
5. Konferencja Leader.....	20
6. Posiedzenie Komisji Konkursowej.....	21
7. Aktywna Wieś Warmii i Mazur.....	21

I. SYTUACJA SPOŁECZNO – GOSPODARCZA OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

W końcu maja 2008 roku w województwie warmińsko – mazurskim zarejestrowanych było 84 839 bezrobotnych. Od 1999 roku, maj 2008 roku w województwie warmińsko – mazurskim, charakteryzuje się zdecydowanie najniższą liczbą zarejestrowanych bezrobotnych:

- w stosunku do kwietnia br. – poziom bezrobocia obniżył się o 5,6% tj. o 5 036 osób,
- od początku 2008 roku - bezrobocie w regionie zmalało o 14,3%, tj. o 14 156 osób,
- do maja ubiegłego roku - liczba bezrobotnych spadła o 20,8% tj. o 22 323 osób,

W kraju, w porównaniu z kwietniem odnotowano spadek liczby bezrobotnych o 4,9%, a więc o 0,7 pkt proc. mniej niż w regionie warmińsko – mazurskim. Od początku roku, bezrobocie w kraju spadło o 12,6%, a więc mniej niż w naszym regionie o 1,7 pkt. proc.

W porównaniu do kwietnia br. spadek bezrobocia odnotowano we wszystkich powiatach, największy w:

- powiecie giżyckim – o 12,9%,
- mieście Olsztynie – o 9,2%,
- powiatach iławskim i mrągowskim – o 8,9%,
- powiecie węgorzewskim – o 7,8%,
- powiecie olsztyńskim – o 7,1%,

Analizując roczne zmiany poziomu bezrobocia (maj 2008 do maja 2007), największy spadek bezrobocia odnotowano w:

- powiecie iławskim – o 41,6%;
- powiecie giżyckim – o 39,6%;
- mieście Olsztynie – o 29,3%;
- powiecie nowomiejskim – o 28,4%;
- powiecie olsztyńskim – o 25,9%.

Stopa bezrobocia w końcu kwietnia 2008 roku osiągnęła 17,4%, natomiast w kraju 10,5%. W porównaniu z marcem, wskaźnik stopy bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim spadł o 1 pkt proc., w kraju spadek wyniósł 0,6 pkt proc. Roczny (kwiecień 2008 – kwiecień 2007) spadek stopy bezrobocia dla województwa wyniósł 4,1 pkt proc., a dla całego kraju 3,2 pkt proc, co świadczy o szybszym spadku stopy bezrobocia w regionie niż w kraju

Spadek stopy bezrobocia w stosunku rocznym, w granicach od 1,8 do 8,6 pkt proc, miał miejsce we wszystkich powiatach naszego województwa. Najsilniej (powyżej 5 punktów procentowych) spadło bezrobocie w powiatach giżyckim (8,6 pkt. proc.), iławskim (6,7 pkt. proc.), nowomiejskim (5,8 pkt. proc.), gołdapskim i kętrzyńskim (po 5,4 pkt. proc.), ostródzkim (5,1pkt. proc.).

W regionie warmińsko – mazurskim występują powiaty, które charakteryzują się stopą bezrobocia znacznie wyższą niż średnia w województwie, ale występują też powiaty o stosunkowo niskiej wartości wskaźnika bezrobocia.

Najniższą stopą bezrobocia charakteryzowały się:

- miasto Olsztyn – 4,2%,
- powiat iławski – 11,6%,
- miasto Elbląg – 13,0%.

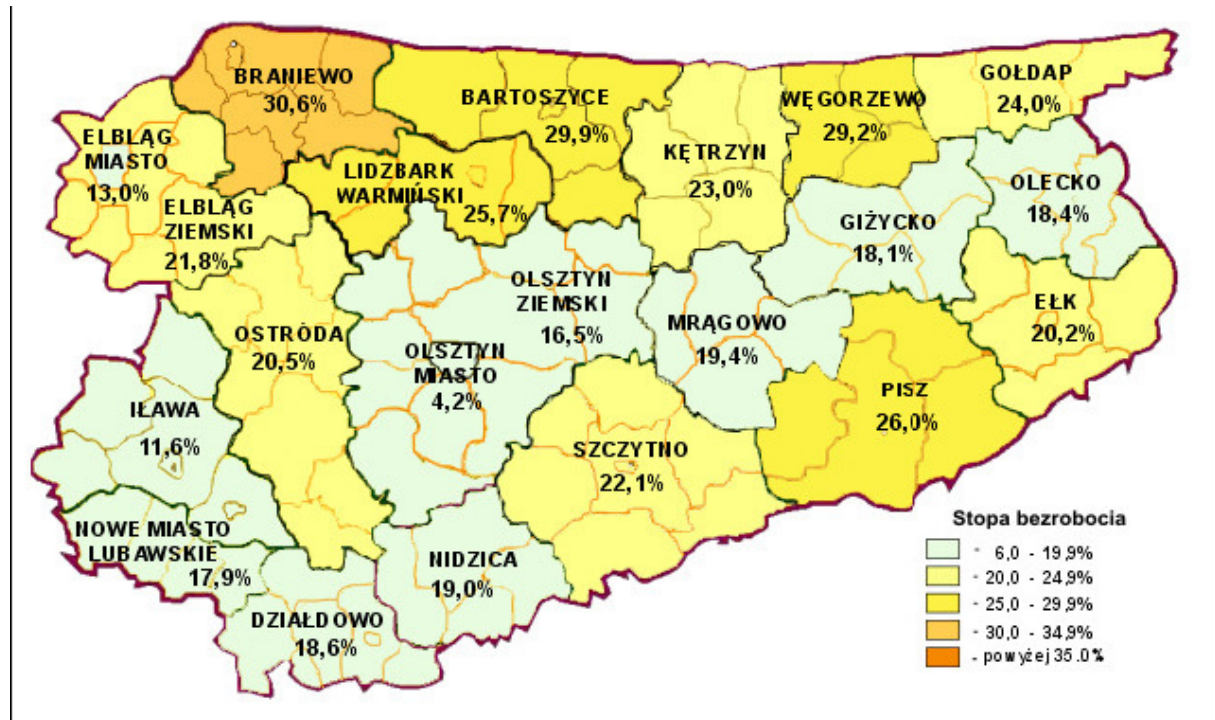
Najwyższa stopa bezrobocia w kwietniu 2008 roku, występowała w powiatach:

- braniewskim – 30,6%,
- bartoszyckim – 29,9%,

- węgorzewskim – 29,2%.

Biorąc pod uwagę wysokość wskaźnika stopy bezrobocia, najbardziej zagrożone bezrobociem są powiaty położone w północnej części województwa oraz powiat piski.

Mapa 1. Stopa bezrobocia w województwie warmińsko-mazurskim w kwietniu 2008 r.

Na uwagę zasługuje fakt, że przed rokiem w województwie warmińsko – mazurskim występowały jedynie trzy obszary – miasto Olsztyn, miasto Elbląg oraz powiat iławski, gdzie stopa bezrobocia w marcu wynosiła mniej niż 20%. W 2008 roku tych powiatów było już dziesięć: miasto Olsztyn, miasto Elbląg, powiat działdowski, iławski, giżycki, mrągowski, nidzicki, nowomiejski, olecki oraz olsztyński.

Również w 2008 roku nie było powiatów, w których stopa bezrobocia byłaby większa niż 31%, natomiast w kwietniu 2007 roku, wartość tą przekroczyły powiaty braniewski, bartoszycki i węgorzewski.

Mimo systematycznego odrabiania dystansu w stosunku do innych regionów kraju, w dalszym ciągu pozostajemy województwem o najwyższej stopie bezrobocia rejestrowanego.

W maju 2008 roku w województwie warmińsko – mazurskim odnotowano następujące zmiany:

- Spadła liczba bezrobotnych – w stosunku do kwietnia 2008 roku o 5 036 osób, tj. o 5,6%. Natomiast w stosunku do maja 2007 roku, bezrobocie w regionie spadło o 22 323 osoby, tj. o 20,8%. Od początku 2008 roku liczba bezrobotnych zmalała o 14 156, tj. o 14,3%.
- Stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 17,4%. W porównaniu do kwietnia 2007 roku stopa bezrobocia spadła o 4,1 punktu procentowego (w kraju o 3,2 pkt proc.). Mimo, że wskaźnik stopy bezrobocia w województwie warmińsko – mazurskim jest nadal najwyższy w kraju to tempo jego spadku jest wyraźnie wyższe niż w kraju (o 0,9 pkt proc. w porównaniu do kwietnia 2007 roku).

- W stosunku do maja 2007 roku spadł, w ogólnej liczbie bezrobotnych, udział procentowy osób długotrwale bezrobotnych (o 6,3 pkt. proc.) oraz mieszkańców wsi (o 0,2 pkt. proc.). Wzrósł natomiast w ogólnej liczbie bezrobotnych udział procentowy następujących kategorii: kobiet (o 1,0 pkt. proc.), bezrobotnych z prawem do zasiłku (o 1,3 pkt. proc.), bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 1,9 pkt. proc.), bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych (o 0,8 pkt. proc.), osób niepełnosprawnych (o 1,0 pkt. proc.) oraz młodzieży do 25 roku życia (o 0,2 pkt. proc.).
- Do urzędów pracy wpłynęła niższa niż przed miesiącem (o 1 691) liczba ofert pracy. W maju urzędy pracy dysponowały 4 735 ofertami o 743 mniej niż w maju przed rokiem. Oferty z wolnego rynku stanowiły 43,4% wszystkich zgłoszonych do urzędów miejsc pracy. Większość to oferty pracy subsydiowane z Funduszu Pracy – 56,6%. Od początku 2008 roku do urzędów pracy wpłynęło 23 826 ofert pracy.

2. Bezrobotni mieszkańcy wsi

Ponad połowa bezrobotnych (42 713, tj.50,3%) **zamieszkuje na wsi**. Przed rokiem, bezrobotni mieszkańcy wsi w liczbie 54 165 osób, stanowili 50,5% ogólnej liczby pozostających bez pracy. Obserwujemy zahamowanie dynamiki wzrostowej udziału mieszkańców wsi w ogólnym bezrobociu

II. FUNDUSZE STRUKTURALNE 2004-2006

1. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Restrukturyzacja i modernizacja sektora żywnościowego oraz rozwój obszarów wiejskich, 2004-2006”.

a. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.06.2008 rok – ARiMR

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba podpisanych umów	Kwota podpisanych umów	Liczba wystawionych zleceń płatności	Kwota wystawionych zleceń płatności
Inwestycje w gospodarstwach rolnych	1 755	256 361 220,16	833	130 028 176,41	966	121 573 649,51
Ułatwienie startu młodym rolnikom	962	48 100 000,00	700	35 000 000,00	700	35 000 000,00
Poprawa przetwórstwa i marketingu artykułów rolnych	100	198 333 381,75	73	165 141 570,89	67	107 192 186,45
Przywracanie potencjału produkcji leśnej	53	74 710 845,00	39	52 133 815,00	42	51 598 404,00
Różnicowanie działalności rolniczej i zbliżonej do	225	17 831 123,72	131	10 171 255,00	119	7 125 453,43

rolnictwa						
Rozwój i ulepszanie infrastruktury technicznej związanej z rolnictwem	114	13 043 521,43	67	5 875 121,00	60	3 797 086,50
Razem	3 209	608 380 092,06	1 843	398 349 938,30	1 954	326 286 779,89

b. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.06.2008r. - Urząd Marszałkowski

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Kwota wnioskowanej pomocy	Liczba realizowanych umów i decyzji	Kwota podpisanych umów (decyzji)
2.2 Scalanie gruntów	0	0	0	0
2.3 Odnowa wsi oraz zachowanie i ochrona dziedzictwa kulturowego	268	39 096 250,31	134	19 986 924,00
2.5 Gospodarowanie rolniczymi zasobami wodnymi	35	40 559 177,00 (wkład Unii)	32	30 549 819,00 (wkład Unii)
Razem	303	79 655 427,31	166	50 536 743,00

2. SEKTOROWY PROGRAM OPERACYJNY „Rybołówstwo i przetwórstwo ryb”

a. wdrażanie funduszy strukturalnych w ramach SPO na terenie województwa warmińsko-mazurskiego – stan na 30.06.2008r.

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba podpisanych umów	Kwota podpisanych umów	Liczba zautoryzowanych płatności	Kwota zautoryzowanych płatności
1.1 Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów – Złomowanie statków rybackich	33	33	6 645 017,84	33	6 645 017,84
1.2 Dostosowanie nakładu połowowego do zasobów- Przeniesienie statków do krajów trzecich lub zmiana ich przeznaczenia	11	8	1 564 972,50	6	1 206 993,00
2.2 Odbudowa i modernizacja floty rybackiej	15	4	525 472,00		
3.2 Chów i hodowla ryb	43	21	7 444 772,30	11	654 782,00

3.3 Rybacka infrastruktura portowa	2	2	5 884 565,00		
3.4 Przetwórstwo i rynek rybny	25	14	1 565 339,98	9	1 117 890,40
3.5 Rybołówstwo śródlądowe	12	11	321 635,00	11	318 364,00
4.1 Rybołówstwo przybrzeżne	22	7	1 563 940,80		
4.2 Działania społeczno-ekonomiczne	64	64	2 788 109,68	64	2 788 109,68
4.3 Znajdowanie oraz promowanie nowych rynków zbytu na produkty rybne	16	10	6 390 874,00	4	3 416 446,00
4.4 Działania organizacji obrotu rynkowego	5	1	199 476,00		
4.6 Działania innowacyjne	10	7	12 285 226,00	5	1 599 472,00
Razem	258	182	47 179 401,10	143	17 747 075,32

III. PLAN ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH

1. Wykaz działań w ramach PROW za rok 2005/2006 – wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 30.06.2008r.

Lp.	Nazwa działania	Ilość wniosków	Ilość wydanych decyzji (pozytywnych i odmownych)	Zrealizowane płatności (mln zł) *
1	Renty strukturalne	1 966	1 876	76,82***
2	Wspieranie gospodarstw niskotowarowych	2 829	2 701	20,62***
3a	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)- kampania 2004	26 932	26 923	86,36
3b	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)- kampania 2005	30 429	30 410	92,78
3c	Wspieranie działalności rolniczej na obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)- kampania 2006	31 104	31 077	94,76
4	Wspieranie przedsięwzięć rolnośrodowiskowych i poprawy dobrostanu zwierząt-wnioski złożone po raz pierwszy	2 701	2 545	53,87***
5a	Zalesianie gruntów rolnych – kampania 2004	249	207	
5b	Zalesianie gruntów rolnych – kampania 2005	438	388	

5c	Zalesianie gruntów rolnych – kampania 2006	530	492	70,35 ^{***}
6	Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów Unii Europejskiej	4 417	4 361	167,19
7	Wspieranie grup producentów rolnych	3	3	0,86

^{***}- płatności zrealizowane dla wniosków złożonych po raz pierwszy oraz wniosków kontynuacyjnych

2. Wykaz działań w ramach PROW na lata 2007-2013 –wg danych Oddziału Regionalnego ARiMR – stan na dzień 30.06.2008r.

PROW 2007-2013	Ilość złożonych wniosków	Wnioskowana kwota
Pomoc finansowa z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	31 610 ^{**}	97 003 071 [*]
Renty Strukturalne	323 [*]	344 168,47
Zalesianie gruntów rolnych i innych niż rolne – schemat I	203 [*]	9 761 493,40
Grupy producentów rolnych	9	^{**}
Modernizacja gospodarstw rolnych	814	132 516 288,00
Ułatwianie startu młodym rolnikom	156	7 800 000,00
Zwiększanie wartości dodanej podstawowej produkcji rolnej i leśnej	27	63 145 228,35
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	165	14 233 718,00

^{*} kwota naliczonych płatności pomocy finansowej z tytułu wspierania gospodarowania na obszarach górskich i innych obszarach o niekorzystnych warunkach gospodarowania

^{**} liczba wszystkich złożonych wniosków aktualnie rozpatrywanych w biurach powiatowych (bez wycofanych, anulowanych itp.)

^{**} grupy złożyły wnioski o przyznanie pomocy

3. Realizacja płatności bezpośrednich do gruntów rolnych na dzień 30.06.2008r.

	Płatności bezpośrednie do gruntów rolnych
Liczba rolników ubiegających się o płatności w kampanii 2007	43 820
Ilość decyzji o przyznaniu płatności lub o odmowie przyznania płatności , które zostały wysłane do beneficjentów w kampanii 2007	43 783
Liczba złożonych wniosków w kampanii 2008	43 182

V. AKTUALNOŚCI

1. PROW na lata 2007-2013

Na Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-13 jest do rozdysponowania ponad 17 miliardów euro. Kwota spora ale już teraz wiadomo, że za mała w porównaniu do potrzeb. Duża część środków jest przeznaczona na wypłatę tak zwanych zobowiązań wieloletnich takich jak renty strukturalne, czy premia zalesieniowa. Program ma określony budżet w euro, ale wypłaty dokonywane są w złotych. Rolnicy nic na tym nie tracą, bo w większości programów limity środków zostały ustalone w złotych. Na przykład na modernizację gospodarstw rolnych 300 tysięcy złotych mogą dostać na różnicowanie działalności w kierunku nierolniczym 100 tysięcy na cały okres trwania programu. Trzeba też pamiętać o tym, że w tym naborze skumulowały się środki z dwóch lat.

2. Kwoty mleczne

Pod koniec marca Komisja Europejska oraz Parlament opowiedział się za 2% wzrostem narodowych limitów produkcji mleka. Decyzję wymusił rynek, na którym zaczęło brakować surowca, a jego ceny gwałtownie wzrosły. Mimo, że teraz sytuacja drastycznie się zmieniła, Bruksela zapowiedziała przygotowania do całkowitego zniesienia ograniczeń w produkcji mleka. Miałoby się to stać w perspektywie najbliższych 7 lat. Taka decyzja cieszy polską branżę mleczarską. Opinii tej nie podzielają jednak wszyscy. Przeciwni uwolnieniu rynku są najmniejsi producenci mleka, którym grozi bankructwo. Tym bardziej, że wiele gospodarstw dopiero, co rozpoczęło swoją działalność.

Decyzję o zniesieniu kwot, Komisja Europejska poprzedziła badaniami rynku, z których wynika, że stopniowa rezygnacja z limitów produkcji dobrze wpłynie na kondycję unijnych mleczarni. Ma też nie zaszkodzić zyskom rolników. Innego zdania jest jednak polski resort rolnictwa, który domaga się utrzymania kwot i stopniowego ich zwiększania. W jego opinii, to zabezpieczyłoby interesy krajowych producentów mleka.

3. Działalność rolnicza i pozarolnicza na wsi

Blisko 1/4 polskich gospodarstw rolnych utrzymuje się wyłącznie z działalności rolniczej. Są to gospodarstwa towarowe, nastawione na konkretną produkcję. I to one odnotowały 20% wzrost dochodów. Dla pozostałych, źródłem utrzymania pozostaje działalność pozarolnicza oraz fundusze unijne, z których jak się okazuje potrafimy coraz lepiej korzystać.

W Polsce mamy ponad 2 miliony gospodarstw rolnych. Z tego blisko 600 tysięcy nastawionych na produkcje typowo rolniczą. Od kilku lat jednak, liczby te maleją. Do spadku ilości gospodarstw rolnych, w tym także towarowych przyczyniła się koncentracja produkcji i specjalizacja. Zdaniem ekspertów, z roku na rok ich liczba nadal będzie maleć. Zwiększy się za to wydajność. A to oznacza, że na rynku pozostaną najwięksi. Dla mniejszych, szansą na przetrwanie może okazać się działalność w grupach producenckich.

Z analizy przeprowadzonej przez Fundację na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa wynika, że już niewiele osób nie potrafi korzystać z funduszy unijnych.

Ponad 90% rolników, mających uprawnienia do pobierania dopłat bezpośrednich otrzymuje je. Znaczna część pozyskane w ten sposób pieniądze inwestuje.

W tym roku sytuacja może się jednak drastycznie zmienić. Ministerstwo Rolnictwa przewiduje, że będą rosły zarówno ceny produktów rolnych jak i przede wszystkim koszty ich wytworzenia. A to na pewno zmniejszy dochodowość polskich gospodarstw rolnych.

4. Dodatkowa działalność gospodarcza

Można już ubiegać się o wsparcie na dodatkową działalność gospodarczą. Wnioski są przyjmowane w regionalnych oddziałach Agencji Restrukturyzacji.

Koszty produkcji rosną a dochody maleją. Mimo unijnych dotacji coraz trudniej utrzymać się z pracy w gospodarstwie. Dlatego pomysłów na prowadzenie dodatkowej działalności rolnikom nie brakuje. Maksymalna pomoc, o jaką można się ubiegać to 100 tysięcy złotych. Aby je dostać dwa razy tyle trzeba zainwestować najpierw z własnej kieszeni. Dokumenty o przyznanie wsparcia na różnicowanie działalności w kierunku nierolniczym należy złożyć osobiście lub przez upoważnioną osobę. Oprócz wniosku wymagane są trzy podstawowe załączniki. Bezwzględnie wymagane załączniki to jest ekonomiczny plan operacji, kopia dowodu osobistego oraz zaświadczenie z KRUS-u o podleganiu ubezpieczeniu w pełnym zakresie.

W tym naborze do rozdysponowania jest prawie 230 milionów złotych. Wnioski będą przyjmowane w każdym województwie do wyczerpania tak zwanej koperty finansowej lub do końca tego roku.

5. Różnicowanie działalności

Gdy kilka lat temu ruszała pomoc unijne trzeba było zachęcać rolników do tego, aby z niej korzystali. Teraz jest zupełnie inaczej. Chętnych na wsparcie jest więcej niż pieniędzy do rozdysponowania. Rolnicy modernizują gospodarstwa szukają także dodatkowych źródeł dochodów. Dlatego zainteresowanie wsparciem na różnicowanie działalności w kierunku nierolniczej jest bardzo duże. We wszystkich oddziałach regionalnych przyjęto w sumie ponad 2 tysiące wniosków (stan na dzień 5.06.2008 rok). Wnioski będą przyjmowane i monitorowane bezpośrednio przez dyrektorów oddziałów regionalnych do wysokości koperty finansowej, czyli do 120% alokacji.

Pula środków w kilku województwach została przekoczona ponad dwukrotnie. Najwięcej wniosków złożono w województwie pomorskim, wielkopolskim, warmińsko-mazurskim, lubuskim, zachodniopomorskim, kujawsko-pomorskim oraz podlaskim.

Średnia kwota wnioskowanej pomocy wynosi około 90 tysięcy złotych na jeden wniosek. Przypominamy, że do rozdysponowania na różnicowanie działalności jest ponad 220 milionów złotych. Wnioski na to działanie będą przyjmowane także w następnych latach. Na pierwszy nabór wniosków przeznaczono zaledwie 1/5 dostępnych środków na lata 2007-2013.

6. Rejestracja miodu pitnego

Już niebawem miody pitne znajdą się na liście produktów regionalnych Unii Europejskiej. Tym samym staną się obok np. oscypka produktem chronionym.

Nastawienie się na masową produkcję miodu pitnego, żeby zaspokoić polski rynek i europejskich odbiorców wiązałoby się ze sprowadzaniem miodu z innych krajów a tego rodzimi producenci chcą uniknąć. Tu większość surowca to miody gryczane i wrzosowe.

Po wciągnięciu na listę Komisji Europejskiej pasieki w Polsce będą kontrolowane. Urzędnicy sprawdzą w jakiej technologii produkowane są złociste trunki. Za nielegalne produkowanie miodów pitnych grozić będzie nawet kara 5 lat pozbawienia wolności.

7. Kryzys na rynku mleka

Pogłębia się kryzys na rynku mleczarskim. Właściciele spółdzielni, mówią już nawet o całkowitym załamaniu rynku. Stanął eksport - do niedawna główne źródło zysku. Pozostał jeszcze rynek krajowy, ale tu wielkich zysków nie będzie, bo spożycie produktów mleczarskich jest małe.

Ubiegły rok, pod względem zysków w mleczarstwie pobił wszelkie rekordy. Zarabiała spółdzielnie, zarabiali też rolnicy. W listopadzie zaczęło się jednak zmieniać. A dziś mówimy już o załamaniu rynku i wstrzymaniu eksportu. Cała nadzieja w krajowym rynku. A tu, z jednej strony niskie spożycie, a z drugiej, wysokie ceny produktów. Zdaniem przedstawicieli branży, ceny byłyby niższe, gdyby nie zbyt wysokie marże handlowe sięgające niekiedy nawet 120%. Obniżenie marży zdaniem mleczarzy, to klucz do wzrostu spożycia nabiału w Polsce. Bez tego rynek mleka będzie miał spore problemy z utrzymaniem produkcji. Według wyliczeń, statystyczny Polak wypija rocznie blisko 185 litrów mleka. A to w porównaniu ze średnią unijną nie jest najlepszy wynik. Tam rocznie wypija się ogółem 350 litrów.

8. Kwalifikowany materiał siewny

7 i pół tysiąca euro mogą dostać rolnicy na zakup kwalifikowanego materiału siewnego. O wsparcie mogą ubiegać się rolnicy, którzy pobierają dopłaty bezpośrednie i zużyli do siewu materiał elitarny lub kwalifikowany. Stawki dopłat naliczane są do powierzchni obsianej lub obsadzonej materiałem kwalifikowanym. 100 złotych przysługuje do hektara zbóż i mieszanek zbożowych, 160 do roślin strączkowych 500 do ziemniaków. Określona jest także minimalna ilość materiału jaki trzeba zużyć do siewu lub sadzenia. Najmniej bo 80 kilogramów na hektar w przypadku żyta mieszańcowego lub syntetycznego i wyki siewnej, 130 kg żyta populacyjnego oraz jęczmienia, 150 pszenicy, pszenżyta, owsa i łubinu. Ponad 200 w przypadku grochu siewnego i bobiku. I wreszcie dwie i pół tony ziemniaków. Dokumenty należy złożyć osobiście lub wysłać pocztą do regionalnego oddziału Agencji Rynku Rolnego.

DOPLĄTY DO MATERIAŁU SIEWNEGO

stawki	zł/ha
zboża, mieszanki zbożowe	100
rośliny strączkowe	160

ziemniaki 500

DOPLATY DO MATERIAŁU SIEWNEGO

ilość materiału siewnego kg/ha

żyto mieszańcowe, wyka siewna 80

żyto populacyjne, jęczmień 130

pszenica, pszenżyto, owies łubin 150

groch siewny, bobik 200 – 270

ziemniaki 2500

9. Zmiany w KRUS

Resort rolnictwa ma już pomysły jak zmienić funkcjonowanie KRUS. Najważniejszy z nich to zróżnicowanie składek oraz świadczeń emerytalnych. Jak będą obliczane nowe składki. Rząd proponuje dwa sposoby. W pierwszej wersji składka będzie zależała od wielkości gospodarstwa. W drugiej – preferowanej przez ministerstwo rolnictwa – od tzw. wielkości ekonomicznej gospodarstwa. W obu przypadkach nie doszłoby do znacznego wzrostu składek płaconych przez rolników. Bez względu na to jak wariant obliczania składki ostatecznie przyjmie rząd KRUS zapowiada, że 1 stycznia 2009 roku będzie gotowy na zmiany.

Według ministerstwa wysokość państwowej dotacji do KRUS-u w najbliższych latach nie tylko się nie zmieni, ale wyższe dochody z tytułu zróżnicowanie składek zostaną wydane na wyższe rolnicze emerytury.

10. Ułatwianie startu młodym rolnikom

Do 12 czerwca br. Oddziały Regionalne ARiMR przyjęły w skali kraju 2871 wniosków o przyznanie pomocy na „Ułatwianie startu młodym rolnikom” w ramach PROW 2007-2013. Najwięcej wniosków o pomoc z tego działania złożyli młodzi rolnicy z województw mazowieckiego – 615, wielkopolskiego 413 i lubelskiego – 337, a najmniej z województw: lubuskiego – 35 i zachodniopomorskiego - 42.

Tylko do końca czerwca br. wnioski o pomoc w ramach działania „Ułatwianie startu młodym rolnikom” mogą składać rolnicy, którzy posiadają już gospodarstwo rolne i rozpoczęli prowadzenie działalności rolniczej, jednakże nie wcześniej niż 14 miesięcy przed złożeniem wniosku. Natomiast od 1 lipca z wnioskiem o przyznanie premii dla młodych rolników, będą mogły wystąpić wyłącznie osoby planujące przejęcie gospodarstwa rolnego i rozpoczęcie działalności rolniczej oraz osoby, które rozpoczęły już działalność rolniczą w okresie 12 miesięcy poprzedzających złożenie wniosku a gospodarstwo nabyły wyłącznie w drodze spadku lub darowizny zarówno przed osiągnięciem pełnoletności jak i po ukończeniu 18 roku życia, lecz w trakcie nauki w systemie dziennym.

ARiMR może przeznaczyć w 2008 r. na „Ułatwianie startu młodym rolnikom” ponad 554 mln zł. Kwotę tę podzielono na koperty wojewódzkie. Wnioski złożone do 12 czerwca br. w poszczególnych oddziałach ARiMR wyczerpują w największym stopniu limity środków

przyznane dla: woj. podlaskiego – w 36,37%, woj. kujawsko-pomorskiego – w 35,23%, woj. mazowieckiego – w 33,18%., a w najmniejszym stopniu w woj. małopolskim - 10,52%, oraz w woj. zachodniopomorskim - 12,07%. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, każdy Oddział Regionalny ARiMR będzie przyjmował wnioski o przyznanie premii młodemu rolnikowi do końca dnia roboczego następującego po dniu podania do publicznej wiadomości informacji, że złożone wnioski wyczerpują już w 120 % limit środków dostępnych w danym województwie, lecz nie później niż do dnia 31 grudnia 2008 r.

11. Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej

Kończą się pieniądze na działanie „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej”. Wnioski przyjmowane są nadal w województwach: lubelskim, łódzkim, małopolskim, podkarpackim, śląskim i świętokrzyskim. Po dwóch dniach wdrażania, 6 czerwca zakończyły przyjmowanie wniosków Oddziały Regionalne ARiMR w województwach: kujawsko-pomorskim, lubuskim, podlaskim, pomorskim, warmińsko-mazurskim, wielkopolskim i zachodniopomorskim, a OR w woj. dolnośląskim 11 czerwca.

Rolnik, jego współmałżonek lub domownik może otrzymać wsparcie na rozwój działalności pozarolniczej na terenach wiejskich w wysokości do 100 tys. zł w całym okresie realizacji PROW 2007-2013. ARiMR może przeznaczyć w 2008 r. 229 mln zł (równowartość 63,6 mln euro) na udzielenie wsparcia rolnikom rozwijającym działalność pozarolniczą na obszarach wiejskich.

Wnioski na to działanie będą przyjmowane także w następnych latach. W PROW 2007-2013 przewidziano na „Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej” ponad 345 mln euro. Złożone wnioski i stopień wykorzystania limitów środków w poszczególnych województwach jest następujący:

Lp.	Oddział Regionalny	Limit środków finansowych [w zł]	Liczba złożonych wniosków	Wykorzystanie limitu środków [w%]
1	Dolnośląski	8 358 775,37	127	132,51%
2	Kujawsko - pomorski	10 717 552,59	176	143,81%
3	Lubelski	32 862 585,44	235	58,72%
4	Lubuski	3 458 016,24	72	185,15%
5	Łódzki	22 053 428,70	89	33,69%
6	Małopolski	19 854 954,25	161	63,76%
7	Mazowiecki	36 641 210,81	505	121,44%
8	Opolski	4 946 563,01	78	120,04%
9	Podkarpacki	16 671 750,47	199	86,54%
10	Podlaski	13 580 147,24	221	136,12%
11	Pomorski	6 458 011,72	215	283,61%
12	Śląski	6 893 126,94	83	94,59%
13	Świętokrzyski	17 083 963,75	77	37,46%
14	Warmińsko - mazurski	6 320 607,29	164	227,88%
15	Wielkopolski	19 007 629,35	563	269,45%
16	Zachodniopomorski	4 099 234,50	92	207,86%
	Razem	229 007 557,67	3 057	

12. Realizacja płatności obszarowych i płatności cukrowej za 2007 rok

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa zrealizowała płatności cukrowe dla blisko 60 tys. rolników. Oznacza to, że około 98% plantatorów otrzymało już płatności cukrowe, o które ubiegało się w minionym roku. Limit wydatków za rok ubiegły z tytułu płatności cukrowej wynosi ponad 463,7 mln zł, a na konta bankowe plantatorów buraków cukrowych przelane zostało ponad 452 mln zł. Oznacza to, że limit środków przewidzianych do zrealizowania w 2007 r. z tytułu płatności cukrowej został zrealizowany przez ARiMR w 97,5%.

Agencja wypłaciła rolnikom do 10 czerwca br. ponad 7,6 mld zł w ramach płatności obszarowych za 2007 r. Pieniądze zostały przekazane na rachunki bankowe ponad 1,42 mln rolników, czyli ponad 98% ubiegających się o takie płatności w 2007 r. Limit wydatków przeznaczonych na płatności obszarowe za rok ubiegły wynosi ponad 8,27 mld zł.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami, Agencja powinna zakończyć wypłacanie dopłat bezpośrednich i cukrowych za 2007 r. do 30 czerwca br.

13. Rozdysponowanie nieruchomości

W ubiegłym roku poziom trwałego rozdysponowania nieruchomości (sprzedaż i inne formy rozdysponowania związane z przeniesieniem prawa własności) przejętych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa przekroczył połowę. Według stanu na 31 grudnia 2007 r. Agencja Nieruchomości Rolnych, z przejętych 4 723,1 tys. ha, sprzedała 1 798 tys. ha, nieodpłatnie przekazała (głównie na rzecz Lasów Państwowych, kościelnych osób prawnych, jednostek samorządu terytorialnego i innych uprawnionych podmiotów) 314,4 tys. ha, wniosła aportem do spółek prawa handlowego 15,9 tys. ha, przekazała na podstawie ustawy prawo wodne wody i grunty pokryte wodami o pow. 95,9 tys. ha regionalnym zarządom gospodarki wodnej i marszałkom województw oraz rozdysponowała trwale w innych formach 23,3 tys. ha. Jako trwale rozdysponowane uznać należy także grunty o pow. 166,2 ha określane jako „obce grunty w Zasobie” (grunty, które z mocy prawa przeszły w zarząd lub na własność innych podmiotów, lecz nie zostały jeszcze protokolarnie przekazane – głównie grunty pokryte wodami). Z Zasobu ubyło więc 2 413,7 tys. ha, tj. 51% przejętych gruntów.

14. Ceny gruntów rosną wolniej

Jak wynika z najnowszych danych średnia cena transakcyjna nieruchomości rolnych z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa w I kwartale br. wyniosła 11 767 zł za 1 ha i była wyższa od analogicznej ceny w IV kwartale 2007 r. o 678 zł (tj. o niewiele ponad 6 %). Natomiast w porównaniu z I kwartałem 2007 r. cena 1 ha gruntów rolnych wzrosła o 2 790 zł (z 8 977 zł), czyli o 31 %.

W I kwartale 2008 r. Agencja najdrożej sprzedawała grunty rolne w województwach: wielkopolskim (prawie 20 tys. zł/ha), kujawsko-pomorskim (ponad 15 tys. zł), małopolskim (prawie 15 tys. zł). Natomiast mniej niż za 9 tys. zł za 1 ha można było kupić nieruchomości rolne z Zasobu WRSP tylko w województwach lubuskim i lubelskim. Dynamika wzrostu cen na początku bieżącego roku jest niższa niż w roku ubiegłym w tym samym czasie.

W 2007 roku Agencja sprzedała ponad 103 tys. ha gruntów z Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (w 2006 roku – 107 tys. ha). Najwięcej w województwach: zachodniopomorskim (21 746 ha), warmińsko-mazurskim (21 684 ha), lubuskim (9 640 ha),

dolnośląskim (9 023 ha). W Zasobie do rozdysponowania pozostało około 345 tys. ha, natomiast w dzierżawie jest prawie 1 mln 840 tys. ha.

Najwięcej gruntów do rozdysponowania znajduje się na terenach województw: zachodniopomorskiego (ponad 60 tys. ha), warmińsko-mazurskiego (prawie 50 tys. ha), lubuskiego (ponad 37 tys. ha), dolnośląskiego (prawie 36 tys. ha). Z kolei najmniej gruntów Agencja posiada w województwach: małopolskim (nieco ponad 5 129 ha), podlaskim i kujawsko-pomorskim (po ok. 7 000 ha).

Do czynników utrudniających intensyfikację sprzedaży zaliczyć można wygaśnięcie z końcem 2003 r. planów zagospodarowania przestrzennego w wielu gminach, niektóre z nich nie posiadają nawet studiów uwarunkowań kierunków zagospodarowania przestrzennego. Również uchwalane obecnie plany i studia, z uwagi na występujące niekiedy niejednoznaczne i niejasne zapisy (np. alternatywne przeznaczenie nieruchomości: rolne i nierolne, co oczywiście jest korzystne dla potencjalnych inwestorów) – mogą stanowić barierę trwałego zagospodarowania nieruchomości Skarbu Państwa. Kolejnym problemem są roszczenia reprivatyzacyjne zgłoszone do Agencji. Jak wynika z rozpoznania roszczenia te dotyczą areалу ok. 500 tys. ha gruntów Zasobu WRSP. Do Agencji wpłynęły w tej sprawie 2 634 wnioski. Są województwa gdzie udział roszczeń w stanie posiadania Zasobu jest bardzo wysoki i wynosi ponad 65 %, np. woj. wielkopolskie, kujawsko-pomorskie.

15. Ubezpieczenie upraw

Od pierwszego lipca wchodzi w życie nowe przepisy dotyczące ubezpieczenia upraw. Z dopełnienia tego obowiązku będą rozliczać rolników samorządy lokalne.

Każdy, kto pobiera dopłaty bezpośrednie powinien ubezpieczyć, co najmniej połowę powierzchni upraw zbóż, kukurydzy, rzepaku, rzepiku, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, drzew i krzewów owocowych, truskawek, ziemniaków, buraków cukrowych i roślin strączkowych od zasiewu do zbioru od ryzyka spowodowanego przez powódź, grad, suszę, ujemne skutki przezimowania oraz przymrozki wiosenne. Na podpisanie polis rolnicy mają rok. Trzeba jednak pamiętać, że aby skorzystać z dopłaty do składek na ubezpieczenie upraw lub zwierząt gospodarskich z budżetu państwa umowa musi być podpisana z jednym z czterech zakładów ubezpieczeniowych, które są na liście ministerstwa rolnictwa. Rolnicy, którzy nie podpiszą polis muszą liczyć się z sankcjami. Nie będą one jednak zbyt wysokie. Grzywny będą wynosiły równowartość dwóch euro do jednego hektara. W tym roku jest to siedem złotych i dziesięć groszy za hektar. Kontrole będzie zarządzał wójt lub burmistrz. Z obowiązku opłacania polisy będą zwolnieni rolnicy, którym co najmniej dwa zakłady ubezpieczeniowe z listy ministerstwa rolnictwa udzielią pisemnej odmowy.

16. Dodatkowe kwoty mleczne

Agencja Rynku Rolnego do 31 lipca będzie przyjmowała wnioski o przyznanie dodatkowej kwoty mlecznej. Można je dostarczyć osobiście lub wysłać pocztą.

O przyznanie dodatkowej kwoty mlecznej mogą ubiegać się rolnicy, którzy w ubiegłym sezonie przekroczyli przyznany im limit o co najmniej 500 kilogramów. Oprócz wniosku do dokumentów trzeba dołączyć dwa podstawowe załączniki. Zaświadczenie z urzędu gminy o posiadaniu gospodarstwa rolnego oraz z podmiotu skupującego o ilości sprzedanego mleka. Bardzo ważną rzeczą jest to, aby w ostatnim

zaświadczeniu podano tak zwaną rzeczywistą ilość mleka. Maksymalna wysokość kwoty o jaką można występować ma być zwiększona z 20 do 30 tysięcy kilogramów. Jest duża szansa, że nowe przepisy wejdą w życie zanim dokumenty będą rozpatrywane. Z szacunków Agencji Rynku Rolnego wynika, że w tym roku żaden rolnik, który wystąpi o dodatkowy limit i spełni warunki nie zostanie odesłany z kwitkiem. Na decyzje o przyznaniu kwoty rolnicy będą musieli więc czekać, co najmniej kilka miesięcy. W tym roku mleczarnie nie będą jednak pobierać zaliczek na poczet przyszłych kar.

17. Premia dla młodych rolników

Tylko do końca czerwca o premie dla młodych rolników mogą ubiegać się osoby, które już mają gospodarstwa. Natomiast od pierwszego lipca wnioski będą przyjmowane od tych, którzy jeszcze nie mają ziemi.

Przez cztery miesiące trwania programu, po 50 tysięcy premii zgłosiło się zaledwie trzy tysiące młodych rolników. Złożone wnioski nie wyczerpują dostępnych funduszy nawet w jednej trzeciej. Powód to zbyt wysoko zawieszona poprzeczka. Dokładnie chodzi o wymagania dotyczące wielkości gospodarstwa. Tam gdzie powierzchnia jest mniejsza niż krajowa liczy się ta ostatnia, która wynosi prawie 10 hektarów. Dotyczy to siedmiu województw. W pozostałych trzeba mieć już średnią wojewódzką. Najwięcej bo prawie 30 hektarów w zachodniopomorskim. Resort rolnictwa zapowiada zmiany w tym zakresie. Najlepsze rozwiązanie byłoby takie, że trzeba byłoby odnieść się do średniej krajowej a w wypadku gdy jest większe rozdrobnienie do średniej wojewódzkiej. Natomiast dla tych województw gdzie średnia jest powyżej krajowej utrzymać średnią krajową. Zmiany są jednak dopiero na etapie uzgodnień, dlatego nie obejmują rolników, którzy będą składali wnioski w tym roku. Pozostałe wymagane warunki to wiek poniżej 40 lat. Prowadzenie działalności przez co najmniej 5 lat oraz ubezpieczenie w KRUS-ie przez trzy. Tyle samo czasu jest na uzupełnienie kwalifikacji rolniczych, uzyskanie tak zwanej żywotności ekonomicznej gospodarstwa powyżej 4 esu oraz dostosowanie, go do unijnych wymagań.

Ważną informacją jest to, że beneficjent pomocy dla młodych rolników jest zobowiązany do wydania co najmniej 70% otrzymanej premii to jest 35 tysięcy na cele inwestycyjne.

Wnioski będą mogły składać osoby, które nie mają jeszcze ziemi. Dopiero po otrzymaniu tak zwanej decyzji warunkowej z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, młody rolnik będzie miał pół roku na nabycie gospodarstwa. Są jednak pewne wyjątki od tej zasady. O premię będą mogli ubiegać się także właściciele gruntów rolnych pod warunkiem, że nabyliby je w drodze spadku lub darowizny przed 18 rokiem życia albo, po 18 ale nie podjęliby działalności rolniczej ze względu na służbę wojskową lub naukę w trybie dziennym.

Na program ułatwiania startu młodym rolnikom w 2008 roku jest do rozdysponowania ponad pół miliarda złotych. Wnioski będą przyjmowane do wyczerpania tak zwanych kopert wojewódzkich lub do końca roku.

18. Startują renty strukturalne

Pieniądzy wystarczy dla ponad siedmiu tysięcy rolników. Od 30 czerwca 2008 roku ruszył program naboru wniosków na renty strukturalne. Choć świadczenia nie są wysokie to chętnych do przekazania ziemi jest więcej niż przed rokiem.

Niektórzy rolnicy mogli już dawno przekazać ziemię, ale musieli czekać aż odpowiednie warunki będą spełniać ich następcy. Zdaniem rolników świadczenia powinny być wyższe, ale i tak jest to więcej niż z KRUS-u.

O renty strukturalne mogą ubiegać się rolnicy, którzy skończyli 55 lat przez, co najmniej ostatnie dziesięć lat prowadzili gospodarstwo rolne a przez pięć byli ubezpieczeni w KRUS-ie. Odpowiednie warunki musi spełniać też następca. Najważniejsze to kwalifikacje - ubezpieczenie w KRUSIE jako domownik lub wykształcenie rolnicze. Od tego roku ziemię można przekazać także osobom, które były zatrudnione w gospodarstwach rolnych. Wnioski o przyznanie rent strukturalnych będą przyjmowane do wyczerpania puli środków na ten rok. O zamknięciu programu rolnicy dowiedzą się dzień wcześniej.

19. Ziemia ciągle w górę

Kilkaset tysięcy hektarów ziemi znajdującej się w zasobie Agencji Nieruchomości Rolnych nie może zostać sprzedanych rolników. Powodów jest kilka. A rolnicy narzekają, że ceny ziemi rosną tak szybko, że już niedługo nie będzie ich stać na jej kupno.

Agencja Nieruchomości Rolnych od początku swojego istnienia sprzedała milion 800 tysięcy hektarów gruntów. Tylko w zeszłym roku rolnicy kupili 100 tysięcy hektarów. Agencja rozdysponowała już połowę przejętego na początku lat 90 majątku. Mogłaby więcej, gdyby nie przepisy, które blokują obrót sporą częścią agencyjnego zasobu ziemi.

Byli właściciele lub ich spadkobiercy domagają się od Agencji zwrotu pół miliona hektarów ziemi. Roszczenia reprivatyzacyjne w niektórych województwach dotyczą 2/3 gruntów znajdujących się w zasobie Agencji. Tak jest m.in. w Wielkopolsce i kujawsko-pomorskim. Kolejne 200 tysięcy hektarów jest zablokowanych z powodu tzw. limitu anty-koncentracyjnego, który mówi, że dzierżawcom nie można sprzedać więcej niż 500 hektarów gruntów. Tymczasem kupno agencyjnej ziemi przez rolników jest coraz bardziej problematyczne. Jej ceny osiągnęły już poziom 11 tysięcy złotych za hektar. I będą dalej drożeć. W tym roku Agencja Nieruchomości Rolnych zamierza sprzedać 113 tysięcy hektarów ziemi.

20. Dopłaty do owoców miękkich

Dopłaty do owoców miękkich wprowadzono w tym roku po raz pierwszy. Mogą się o nie ubiegać rolnicy, którzy sprzedają owoce do przetwórstwa. Wystarczyło zadeklarować to we wniosku o płatności obszarowe a potem dostarczyć umowę podpisaną z pierwszym przetwórcą. Niektórzy podeszli do tego z dystansem. Zdecydowana większość producentów truskawek ubiega się o te płatności. Nie wszyscy mają jednak umowy. Nie każda umowa jest jednak akceptowana przez Agencję Restrukturyzacji, która przyjmuje tylko te umowy, które są podpisane pomiędzy rolnikiem a pierwszym przetwórcą, albo pomiędzy podmiotem skupującym, który reprezentuje rolnika a zakładem.

21. Susza

Już ponad połowa gmin w Polsce dotknięta jest klęską suszy. Tegoroczna susza to już kolejna anomalia klimatyczna, która nawiedza nasz kraj w ciągu kilkunastu ostatnich lat.

Od 1 lipca rolnicy będą musieli, zawierając dotowane przez państwo ubezpieczenia upraw rolnych. Wprawdzie przepisy dotyczą przyszłorocznych upraw jednak już teraz należy informować rolników jakie szkody będą objęte obowiązkową polisą i ile za nią będzie musiał zapłacić rolnik.

System ubezpieczeń rolnych działający na zasadach partnerstwa publiczno – prywatnego od wielu lat funkcjonuje w krajach Europy Zachodniej. Obecnie polscy rolnicy mogą, a od 1 lipca 2008 roku będą musieli, zawierać dotowane przez państwo ubezpieczenia upraw rolnych.

Nasi rolnicy do dobrowolnych ubezpieczeń upraw i zwierząt podchodzili bardzo zachowawczo, dlatego teraz gdy ubezpieczenia będą obowiązkowe, a za ich brak naliczane będą kary, niezbędna jest szeroka akcja informacyjna. Szczególnie, że nowelizacja wprowadza szereg istotnych zmian. Np. obniżenie z 30 do 10 proc. wysokość strat uprawniających do ubiegania się o odszkodowanie w przypadku huraganu, powodzi, deszczu nawalnego, gradu, pioruna, obsunięcia się ziemi, lawiny, ujemnych skutków przezimowania oraz przymrozków. W przypadku suszy wysokość strat zostanie obniżona do 25 proc. Zwiększona ma być również powierzchnia upraw objętych ubezpieczeniem, co jest ukłonem w stronę firm ubezpieczeniowych.

V. INFORMACJE Z DEPARTAMENTU ROZWOJU OBSZARÓW WIEJSKICH I ROLNICTWA

1. XXXVIII Światowy Kongres Rolnictwa

W dniach 30.05 – 07.06.2008 roku w Warszawie odbył się XXXVIII Światowy Kongres Rolnictwa.

Jest to cykliczna impreza organizowana przez światowe organizacje rolnicze. W 2008 roku organizatorem kongresu była Polska - Zarząd Krajowego Związku Rolników, Kółek i Organizacji Rolniczych.

W Kongresie uczestniczyły zaproszone delegacje ze wszystkich kontynentów, a wśród nich grupy polskie ze wszystkich województw.

Podczas obrad roboczych i plenarnych Kongresu dyskutowano o najważniejszych problemach dla światowego rolnictwa. Zostanie z niego przygotowany raport dla FAO – Organizacji Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa.

2. Polska Wieś 2008

W dniu 4 czerwca 2008 roku w Warszawie odbyła się konferencja pt. „Polska Wieś 2008 z perspektywy 20-tu lat działalności Fundacji na rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa (FDPA).

Konferencja miała na celu zaprezentowanie Raportu „Polska Wieś 2008”, przedstawiającego najnowsze, niepublikowane dotąd dane dotyczące sytuacji polskiej wsi. Podczas spotkania autorzy publikacji podzielili się z uczestnikami wynikami swoich badań oraz nakreślili zjawiska społeczne charakteryzujące wieś ostatnich miesięcy.

Tegoroczna edycja raportu przedstawia między innymi polską wieś i rolnictwo w momencie, kiedy dostrzegalne stały się zmiany, jakie przyniosło członkostwo Polski w Unii Europejskiej.

W konferencji uczestniczył Pan Jarosław Sarnowski – Dyrektor Departamentu.

3. Dni Pola

W dniu 25 czerwca, Stacja Doświadczalna Oceny Odmian we Wróciakowie k/Barczewa zorganizowała tzw. „Dni Pola” tj. prezentację poletek doświadczalnych dla rolników oraz przedstawicieli doradztwa rolniczego i innych jednostek działających na rzecz rolnictwa.

W spotkaniu uczestniczyła Pani Alicja Bojarska – Z-ca Dyrektora Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa.

4. Godni Naśladowania

W dniu 13 czerwca 2008 roku odbyła się konferencja organizacji pozarządowych województwa warmińsko-mazurskiego oraz podsumowanie V edycji konkursu „Godni naśladowania” pod honorowym patronatem Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Do V edycji konkursu „Godni Naśladowania” zgłoszono 30 inicjatyw w czterech kategoriach:

- na najlepszą inicjatywę organizacji pozarządowych,
 - na najlepszą inicjatywę samorządu w zakresie współpracy z organizacjami pozarządowymi,
 - na najlepszą inicjatywę reprezentacji sektora pozarządowego,
 - na najlepszą inicjatywę na rzecz osób starszych w województwie warmińsko-mazurskim.
- Nagrodę w ostatniej kategorii ufundowała Federacja Organizacji Socjalnych FOSa.

Nagrodzono Działdowskie Centrum Caritas, Stowarzyszenie „Partnerstwo sztuk” w Gołdapi, Radę Organizacji Pozarządowych Powiatu Ostródzkiego i Gminę Dobre Miasto.

Na konferencji omówiono także kierunki rozwoju sektora pozarządowego w Polsce, działania wspierające sektor pozarządowy, stan realizacji POKL w naszym województwie oraz pozyskiwanie środków finansowych na działalność organizacji.

5. Konferencja Leader

W dniu 25 czerwca 2008 roku przez Departament została zorganizowana **konferencja szkoleniowo-konsultacyjna skierowana do Lokalnych Grup Działania.**

Na konferencji omówiono sektor produkcji żywności lokalnej, naturalnej i tradycyjnej jako ważny segment gospodarki narodowej, strategię rozwoju turystyki w woj. warmińsko-mazurskim do roku 2012 w kontekście lokalnych strategii rozwoju obszarów wiejskich, formy prawne LGD w okresie programowania 2007-2013 oraz zakres, kryteria dostępu, oceny i wyboru Lokalnej Strategii Rozwoju.

W spotkaniu wzięło udział 45 osób reprezentujących 10 Urzędów Gmin i 12 Lokalnych Grup Działania działających na obszarze województwa warmińsko-mazurskiego.

6. Posiedzenie Komisji Konkursowej

W dniu 27 czerwca 2008 roku odbyło się posiedzenie Komisji Konkursowej oceniającej wnioski w ramach otwartego konkursu ofert dla organizacji pozarządowych w zakresie aktywizacji społeczności lokalnych na obszarach wiejskich.

Do Departamentu wpłynęło 6 ofert, z których 5 wybrano do realizacji na kwotę 36 000 zł.

Był to II nabór ofert.

7. Aktywna Wieś Warmii i Mazur

Trwa realizacja i rozliczanie zadań w ramach III edycji konkursu „Aktywna Wieś Warmii i Mazur”, konkursie skierowanym do sołectw z gmin miejsko – wiejskich i wiejskich.

Finansowane są przedsięwzięcia mające na celu zaktywizowanie środowisk wiejskich do pielęgnowania tradycji oraz zachowania dziedzictwa kulturowego lokalnych środowisk, integrację społeczności wiejskiej, a także wyzwolenie dużego zaangażowania i aktywności do podejmowania nowych inicjatyw na rzecz rozwoju środowiska lokalnego.

Dzień Rodziny Europejskiej w Szymborach

Przeгляд Kapel Ludowych w Rydzewie, gmina Miłki

Przełąd Kapel Ludowych w Rydzewie, gmina Miłki

Biuletyn opracowano na podstawie danych:

- Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Agencji Nieruchomości Rolnych,
- Agencji Rynku Rolnego,
- Wojewódzkiego Urzędu Pracy,
- Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego, Departamentu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Rolnictwa,
- oraz informacji prasowych.